

Prekršaji poslodavca u slučajevima nepoštivanja zakonskih odredbi o radnom vremenu radnika

Pripremila: Sonja Tot

Radno vrijeme radnika regulirano je odredbama Zakona o radu (Narodne novine, br. 93/2014), a definira se kao **vrijeme u kojem je radnik obvezan obavljati poslove, odnosno u kojem je spreman (raspoloživ) obavljati poslove prema uputama poslodavca, na mjestu gdje se njegovi poslovi obavljaju ili drugom mjestu koje odredi poslodavac**. S obzirom na trajanje radnog vremena, sklopljenim ugovorom o radu između radnika i poslodavca, može se odrediti rad radnika u: punom radnom vremenu, nepunom radnom vremenu ili skraćenom radnom vremenu.

Puno radno vrijeme

Puno radno vrijeme radnika ne može biti duže od četrdeset sati tjedno. Radnik može raditi duže od četrdeset sati tjedno samo ukoliko sklopi ugovor o radu s drugim poslodavcem odnosno poslodavcima, i to s najdužim trajanjem do osam sati tjedno odnosno do sto osamdeset sati godišnje, uz prethodnu pisanu suglasnost poslodavca kod kojeg ima sklopljen ugovor o radu s punim radnim vremenom. Maloljetnici smiju raditi do osam sati tijekom razdoblja od dvadeset četiri sata.

Nepuno radno vrijeme

Nepuno radno vrijeme radnika je svako radno vrijeme kraće od punog radnog vremena. Ukoliko radnik ima sklopljen ugovor o radu s više poslodavaca može raditi s ukupnim radnim vremenom do četrdeset sati tjedno. Radnik može raditi duže od četrdeset sati tjedno samo ukoliko radnik sklopi ugovor o radu s drugim poslodavcem i to s najdužim trajanjem do osam sati tjedno odnosno do sto osamdeset sati godišnje, uz prethodnu pisanu suglasnost poslodavaca s kojima radnik ima prehodno sklopljen ugovor o radu. Radnik je dužan

obavijestiti poslodavce o sklopljenim ugovorima o radu za nepuno radno vrijeme s drugim poslodavcem odnosno poslodavcima.

Skraćeno radno vrijeme

Na poslovima na kojima, uz primjenu mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, nije moguće zaštititi radnika od štetnih utjecaja, radno vrijeme se skraćuje razmjerno štetnom utjecaju uvjeta rada na zdravlje i radnu sposobnost radnika. Radnik koji radi na takvim poslovima ne smije raditi duže od utvrđenog radnog vremena niti se smije na takvim poslovima zaposliti kod drugog poslodavca.

Prekovremeni rad

Radnik je dužan obavljati posao u prekovremenom radu u trajanju dužem od punog odnosno nepunog radnog vremena, na pisani zahtjev poslodavca, u slučaju više sile, izvanrednog povećanja opsega poslova i u drugim opravdanim slučajevima. Prekovremeni rad radnika ne smije trajati duže od pedeset sati tjedno odnosno sto osamdeset sati godišnje, a iznimno može trajati do dvjesto pedeset sati godišnje ako je ugovoreno kolektivnim ugovorom. Maloljetnicima je zabranjen prekovremeni rad.

Raspored radnog vremena

Radno vrijeme radnika se može rasporediti u jednakom odnosno nejednakom trajanju po danima, tjednima odnosno mjesecima. Ako je radno vrijeme raspoređeno u nejednakom trajanju ono tijekom određenog razdoblja može trajati duže ili kraće od punog odnosno nepunog radnog vremena, s tim da razdoblje takvog rasporeda ne može biti kraće od mjesec dana niti duže od jedne godine. Radnik s nejednako raspoređenim radnim vremenom može raditi najviše do pedeset sati tjedno (uključujući prekovremeni rad), a ako je tako ugovoreno kolektivnim ugovorom može raditi najviše do šezdeset sati tjedno. U svakom razdoblju od četiri uzastopna mjeseca, radnik ne smije raditi duže od četrdeset sati u prosjeku (uključujući prekovremeni rad). Radnici koji rade u nepunom radnom vremenu za dva ili više poslodavaca, trudnice, roditelji s djetetom do tri godine života i samohrani roditelji s djetetom do šest godina života mogu raditi u nejednako raspoređenom radnom vremenu samo uz pisanu izjavu poslodavcu o dobrovoljnom pristanku na takav rad.

Preraspodjela radnog vremena

Puno ili nepuno radno vrijeme se može preraspodijeliti tako da u jednom razdoblju traje duže, a u drugom kraće od punog ili nepunog radnog vremena, ali ne može biti duže od dvanaest mjeseci neprekidno. Preraspodijeljeno radno vrijeme ne smije biti duže od četrdeset osam sati tjedno, osim u slučaju rada na sezonskim poslovima kada je predviđeno kolektivnim ugovorom u trajanju do pedeset šest sati tjedno odnosno šezdeset sati tjedno i uz pisanu izjavu radnika o dobrovoljnom pristanku na takav rad. Navedeni oblik rada može trajati najduže četiri mjeseca, a kolektivnim ugovorom se može ugovoriti u trajanju najduže do šest mjeseci.

Noćni rad i rad u smjenama

Noćnim radom se u pravilu smatra rad u vremenu između dvadeset dva sata uvečer i šest sati ujutro idućeg dana. Noćnim radnikom se smatra onaj radnik koji radi najmanje tri sata u noćnom radu odnosno koji tijekom razdoblja od dvanaest mjeseci najmanje trećinu svog radnog vremena provede u noćnom radu. Noćni radnik ne smije raditi duže od osam sati tijekom svakih dvadeset četiri sati tijekom razdoblja od dvadeset četiri mjeseca. Noćni rad maloljetnika u pravilu je zabranjen osim kada se dopušta u iznimnim slučajevima, s tim da kada je dopušten ne smije raditi u vremenu između ponoći i

četiri sata ujutro niti smije raditi duže od osam sati tijekom razdoblja od dvadeset četiri sata. Noćni rad maloljetnika zaposlenih u industriji traje između devetnaest sati uvečer i sedam sati ujutro idućeg dana, a ako je zaposlen izvan industrije tada traje između dvadeset sati uvečer i šest sati ujutro idućeg dana.

Rad u smjenama je organizacija rada kod koje dolazi do izmjene radnika na istim poslovima i istom mjestu rada u skladu s rasporedom radnog vremena, koji može biti prekinut ili neprekinut. Ukoliko radnik radi u smjenama koje uključuju i noćni rad, radnik u noćnoj smjeni može raditi jedan tjedan uzastopce.

Puno radno vrijeme

Kazna do **100 x**

Puno radno vrijeme radnika ne može biti duže od 40 sati tjedno.

Ako se postupi protivno navedenom, propisana je novčana kazna:

- za pravnu osobu od 61.000,00 do 100.000,00 kuna;
- za odgovornu osobu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna;
- za obrtnika od 7.000,00 do 10.000,00 kuna.

Kazna propisana: čl. 229. st. 1. toč. 13. i st. 2. Zakon o radu.